

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets president
Ekspedisjonskontoret
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/583-

24. februar 2020

Spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 981/2020 fra representanten Bjørnar Moxnes til arbeids- og sosialminister Isaksen

Jeg viser til brev av 14. februar 2020 fra Stortingets president. Stortingsrepresentant Moxnes har stilt følgende spørsmål til skriftlig besvarelse:

"Flere trygderettsadvokater kaller den utbredte bruken av uttalelser fra rådgivende leger og den store vekten de tillegges i NAV-saker for et rettssikkerhetsproblem. Kan statsråden legge fram statistikk for tidsrommet 2010 og fram til i dag for NAVs pengebruk på rådgivende leger og utviklingen i antall saker de har blitt benyttet i, herunder hhv uføresaker, AAP-saker og klagesaker, og hvordan vil han i lys av denne kritikken sørge for bedre rettssikkerhet ved behandling av NAV-søknader?"

Svar

Tabellen nedenfor viser Arbeids- og velferdsetatens kostnader til den rådgivende overlegetjenesten i etaten i perioden 2010-2019. I 2019 brukte etaten rundt 86,5 millioner kroner på denne tjenesten. Det er i overkant av 100 rådgivende overleger ansatt i etaten, noe som tilsvarte rundt 78 årsverk i 2019.

Periode (per januar hvert år)	Antall årsverk	Totalkostnad i mill. kroner (inkl. 25,1 % sosiale kostnader)
2010	58	44,5
2011	56	45,0
2012	56	46,5
2013	61	54,1
2014	68	61,7
2015	70	68,4

2016	77	77,8
2017	75	78,4
2018	79	84,2
2019	78	86,5

Arbeids- og velferdsdirektoratet fører ikke statistikk over antall saker der rådgivende overlege benyttes og har heller ikke systemer for å hente ut slik statistikk.

En rådgivende overlege brukes når veileder og saksbehandler vurderer at det er behov. Dette gjelder både ved førstegangsbehandling av søknader, oppfølging av brukere og klagesaksbehandling. Selv om antall overleger i etaten har økt fra 2010 til i dag, betyr ikke dette at andelen saker der rådgivende overleger benyttes har økt tilsvarende. Den rådgivende overlegetjenesten brukes, i tillegg til veiledning og rådgiving i enkeltsaker, også i forbindelse med andre arbeidsoppgaver. De rådgivende overlegene gir for eksempel råd til når og på hvilken måte etaten kan bidra med arbeidsrettede tiltak for å bistå brukere i overgangen til arbeid. Videre har de rådgivende overlegene også oppgaver knyttet til kompetanseoverføring, kompetanse- og tjenesteutvikling, samhandling med helsevesenet og samfunnsopplysning innen trygdemedisin.

Arbeids- og velferdsetaten forvalter de helserelaterte ytelsene i folketrygdloven og mottar i den forbindelse store mengder medisinsk dokumentasjon som etatens veiledere og saksbehandlere benytter i sin saksbehandling og brukeroppfølging.

For at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne foreta vurderinger knyttet til saksbehandling av søknader og arbeidsrettet brukeroppfølging, er etaten ofte avhengig av å forelegge saken for en rådgivende overlege. Dette kan være nødvendig for å sikre at saken er tilstrekkelig medisinsk belyst for å kunne fatte et riktig vedtak etter lovens vilkår. På den måten bidrar ordningen til økt rettsikkerhet for brukerne.

Jeg vil bemerke at det er etatens saksbehandlere som må vurdere om det i den enkelte saken er behov for drøfting med rådgivende overlege. Rådgivende overlege gir medisinskfaglige vurderinger og råd, men det er saksbehandler som vurderer om vilkårene etter loven er oppfylt og treffer vedtak. Saksbehandler er ikke bundet av rådgivende overleges uttalelse, men avgjør selv i hvilken grad uttalelsen skal vektlegges opp mot andre opplysninger i saken. Dette gjelder også dersom de medisinskfaglige rådene i saken divergerer. Jeg vil påpeke at det ikke er helsevesenet som avgjør om vedkommende fyller vilkårene for en ytelse.

Jeg mener ordningen med rådgivende overlege er nødvendig for å sikre god, opplyst saksbehandling. Som jeg sa i spørretimen 12. februar 2020, vil jeg oppfordre enkeltpersoner som opplever at saken deres ikke er behandlet i tråd med regelverket, om å bruke lovens klageadgang.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Torbjørn Røe Isaksen', written in a cursive style.

Torbjørn Røe Isaksen